

PROFİLO REHBERLİK SERVİSİ ŞİDDET ÖNELME VELİ SUNUMU

ŞİDDET NEDİR?

- Şiddet bir insanın ya da grubun bir başka birey ya da gruba karşı çeşitli amaç ve niyetlerle kötü muamele etmesidir.
- Şiddet; dili, dini, etnik kökeni, sınıfı, kültürü ne olursa olsun tüm insanlığı tehdit eden evrensel bir olgudur.
- Dünyanın her yerinde, her toplumunda, her sosyal sınıfında şiddet olgusu gözlenmekte ve insanlar şu veya bu şekilde şiddete maruz kalmaktadırlar.

SİZCE BU DURUMLAR ŞİDDET İÇERİR Mİ?

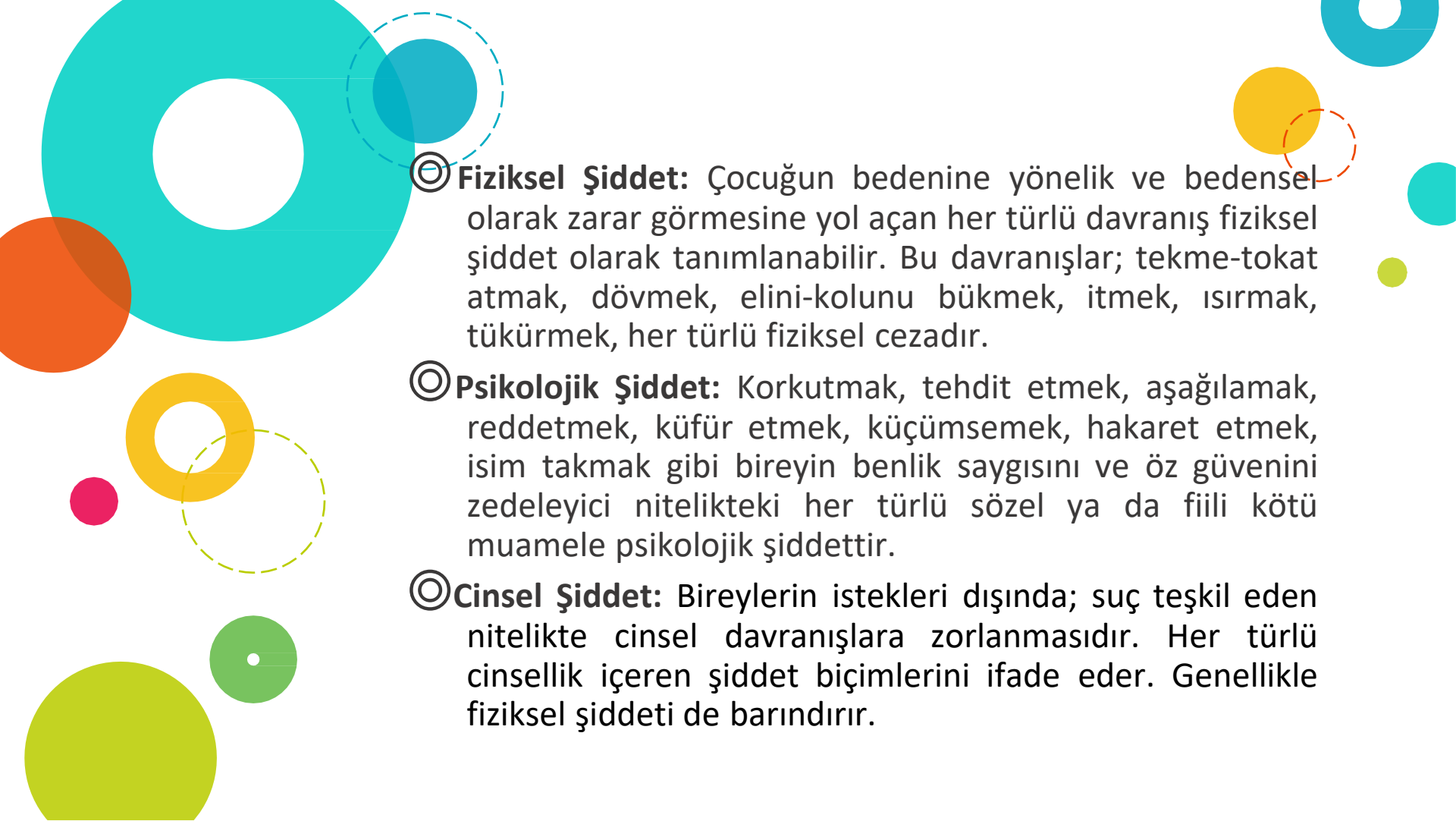
- © *Yemeği yere döken çocuğunuza bağırmanız.*
- © *«Sözümü dinlemezsen annen olmam» demeniz.*
- © *«İyi bir çocuk olmazsan evi terk ederim» demeniz.*
- © *Düşük not alan çocuğunuza «ne zaman yüksek aldın ki zaten» diyerek alay etmeniz.*
- © *Oyuncaklarını kıran çocuğunuza küsmeniz.*
- © *Büyük çocuğunuzu başarısızlığından ötürü okuldaki yarışmada derece alan kardeşiyle kıyaslamanız.*

ŞİDDET TÜRLERİ?

Çocuklara yönelik şiddet beş alanda görülebilmektedir. Bunlar;

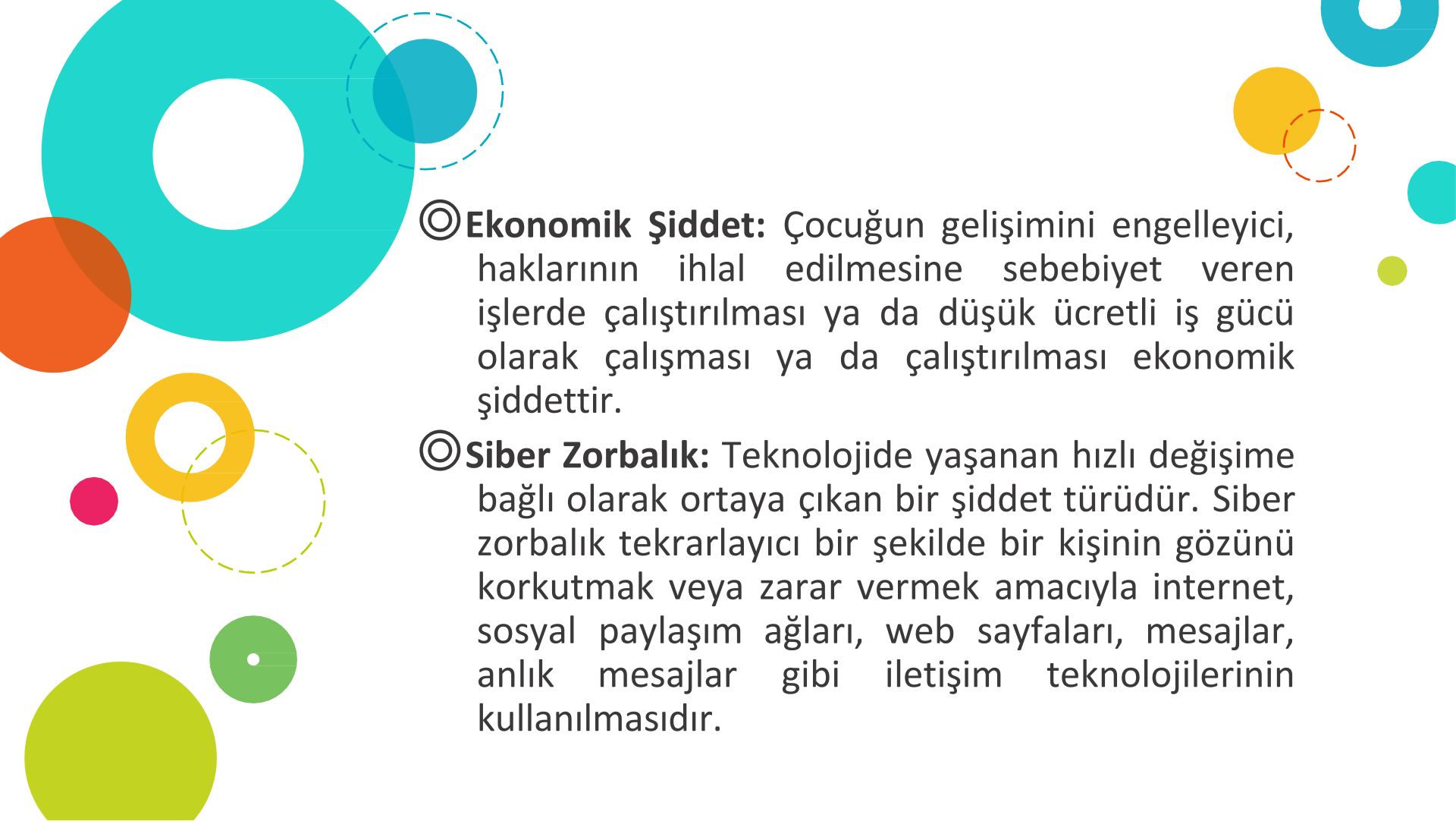
- © Fiziksel Şiddet
- © Psikolojik Şiddet
- © Cinsel Şiddet
- © Ekonomik Şiddet
- © Siber Şiddet'tir.

© **Fiziksel Şiddet:** Çocuğun bedenine yönelik ve bedensel olarak zarar görmesine yol açan her türlü davranış fiziksel şiddet olarak tanımlanabilir. Bu davranışlar; tekme-tokat atmak, dövmek, elini-kolunu bükmek, itmek, ısırarak, tükürmek, her türlü fiziksel cezadır.

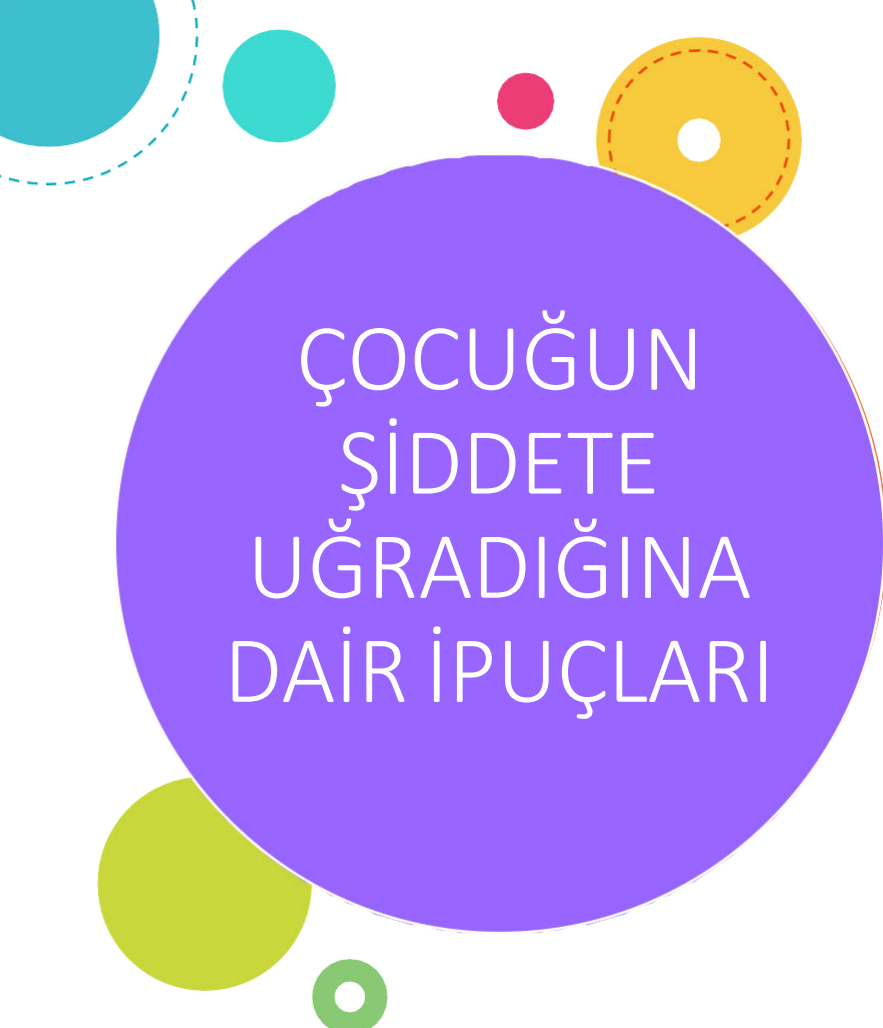
© **Psikolojik Şiddet:** Korkutmak, tehdit etmek, aşağılamak, reddetmek, küfür etmek, küçümsemek, hakaret etmek, isim takmak gibi bireyin benlik saygısını ve öz güvenini zedeleyici nitelikteki her türlü sözel ya da fiili kötü muamele psikolojik şiddettir.

© **Cinsel Şiddet:** Bireylerin istekleri dışında; suç teşkil eden nitelikte cinsel davranışlara zorlanmasıdır. Her türlü cinsellik içeren şiddet biçimlerini ifade eder. Genellikle fiziksel şiddeti de barındırır.

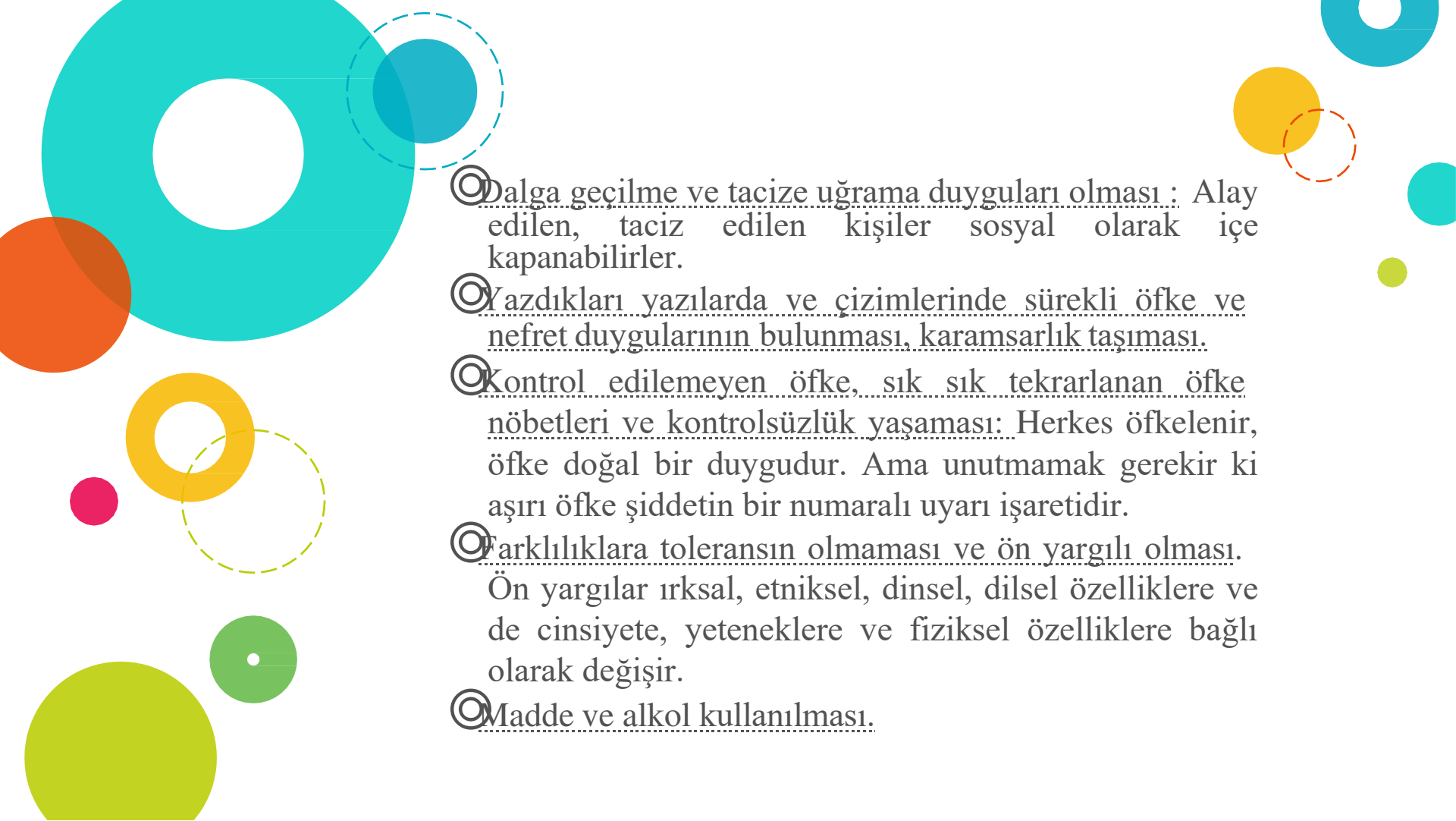
© **Ekonomik Şiddet:** Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarının ihlal edilmesine sebebiyet veren işlerde çalıştırılması ya da düşük ücretli iş gücü olarak çalışması ya da çalıştırılması ekonomik şiddettir.

© **Siber Zorbalık:** Teknolojide yaşanan hızlı değişime bağlı olarak ortaya çıkan bir şiddet türüdür. Siber zorbalık tekrarlayıcı bir şekilde bir kişinin gözünü korkutmak veya zarar vermek amacıyla internet, sosyal paylaşım ağları, web sayfaları, mesajlar, anlık mesajlar gibi iletişim teknolojilerinin kullanılmasıdır.

ÇOCUĞUN ŞİDDETE UĞRADIĞINA DAİR İPUÇLARI

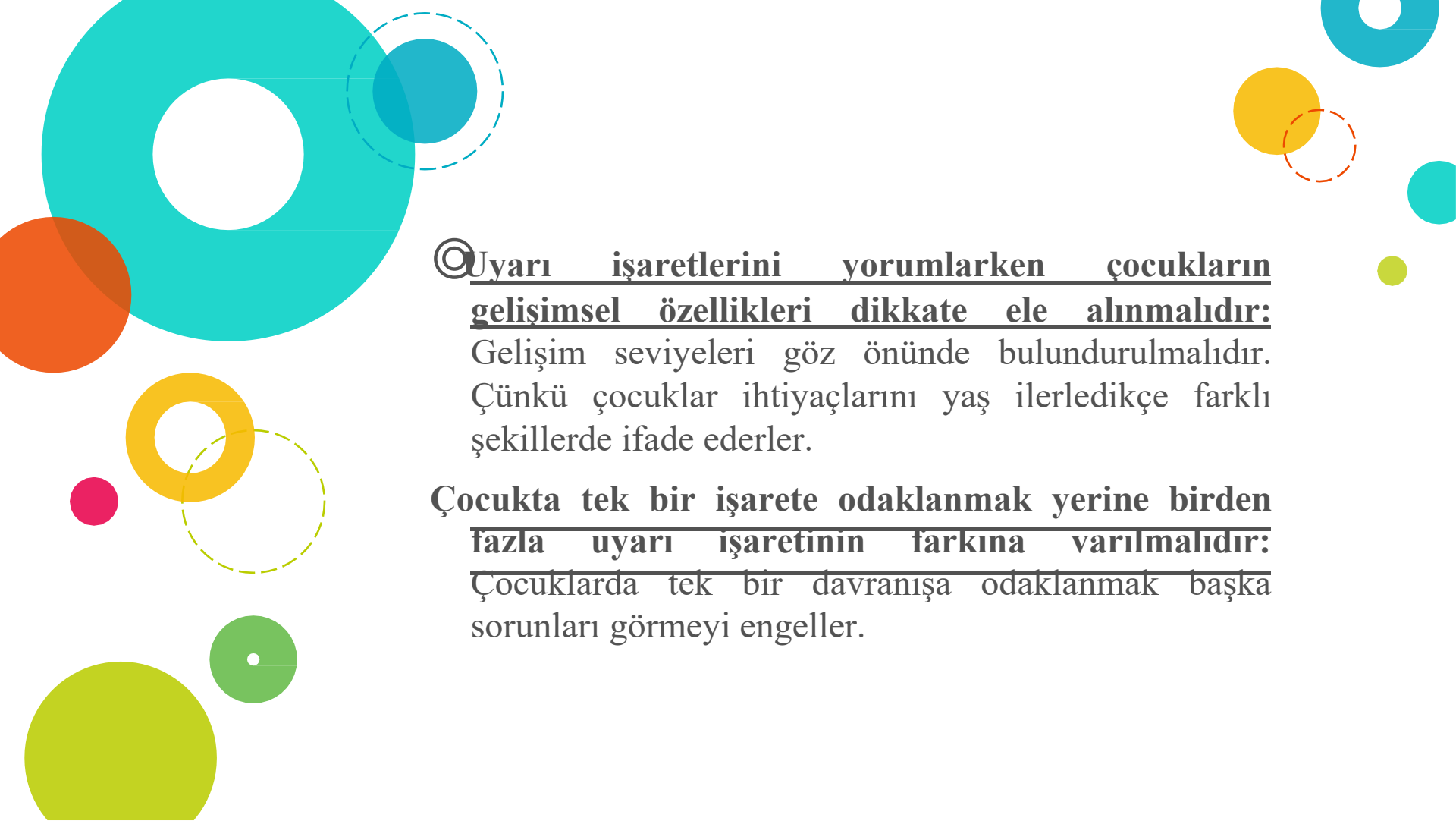
- © Çocuğun çevresi ile iletişime geçme düzeyinin azalması.
- © Aşırı izolasyon ve yalnızlık duyguları göstermesi: Bu duygular çocuk ve ergenlerin akranları ile geçinmekte sorun yaşamasına ve anlaşılmama hissi yaşamalarına sebep olabilir. Bu da içerisinde bulunduğu ortama uyum sağlayamamasına yol açar.
- © Fevrilik ve düzenli/sürekli olarak vurma, sindirme, zorlayıcı davranışlar göstermesi.
- © Disiplinsizlik öyküleri bulunması: Sürekli disiplin kuralları ile sorun yaşaması, sıklıkla bu hususlarda akranlarına zarar vermesi .
- © Aşırı reddedilme duygularını yaşama ve buna bağlı olarak kendini izole etmesi.
- © Şiddet mağduru olması: Şiddet mağduru olan çocuklar gelecekte kendileri yeniden şiddete maruz kalabileceği gibi başkalarına şiddet uygulayan durumuna gelebilirler. Kötü örnekleri yaşamış ve deneyimlemiş olmaları bunları model almalarına sebep olabilir.

-
- © Dalga geçilme ve tacize uğrama duyguları olması : Alay edilen, taciz edilen kişiler sosyal olarak içe kapanabilirler.
 - © Yazdıkları yazılarda ve çizimlerinde sürekli öfke ve nefret duygularının bulunması, karamsarlık taşıması.
 - © Kontrol edilemeyen öfke, sık sık tekrarlanan öfke nöbetleri ve kontrolsüzlük yaşaması: Herkes öfkelenir, öfke doğal bir duygudur. Ama unutmamak gerekir ki aşırı öfke şiddetin bir numaralı uyarı işaretidir.
 - © Farklılıklara toleransın olmaması ve ön yargılı olması. Ön yargılar ırksal, etniksel, dinsel, dilsel özelliklere ve de cinsiyete, yeteneklere ve fiziksel özelliklere bağlı olarak değişir.
 - © Madde ve alkol kullanılması.

UYARI İŞARETLERİNİ YORUMLARKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

- © Etiketlemeden uzak kalınmalıdır: Sen kötü bir çocuksun, başarısız bir öğrencisin diye eleştirilen ve etiketlenen çocuk etki- tepki sonucu olarak olumsuz davranışlar sergilemeye devam eder.
- © Şiddet ve saldırganlık meydana geldiği ortam içinde anlaşılmaya çalışılmalıdır: Şiddet durumsaldır, bir dışı vurumdur. Sorunlarla başa çıkma becerisi düşük olan bireylerde ortaya çıkar.

©Uyarı işaretlerini yorumlarken çocukların gelişimsel özellikleri dikkate ele alınmalıdır:

Gelişim seviyeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü çocuklar ihtiyaçlarını yaş ilerledikçe farklı şekillerde ifade ederler.

Çocukta tek bir işarete odaklanmak yerine birden fazla uyarı işaretinin farkına varılmalıdır:
Çocuklarda tek bir davranışa odaklanmak başka sorunları görmeyi engeller.

ŞİDDETİN ETKİLERİ

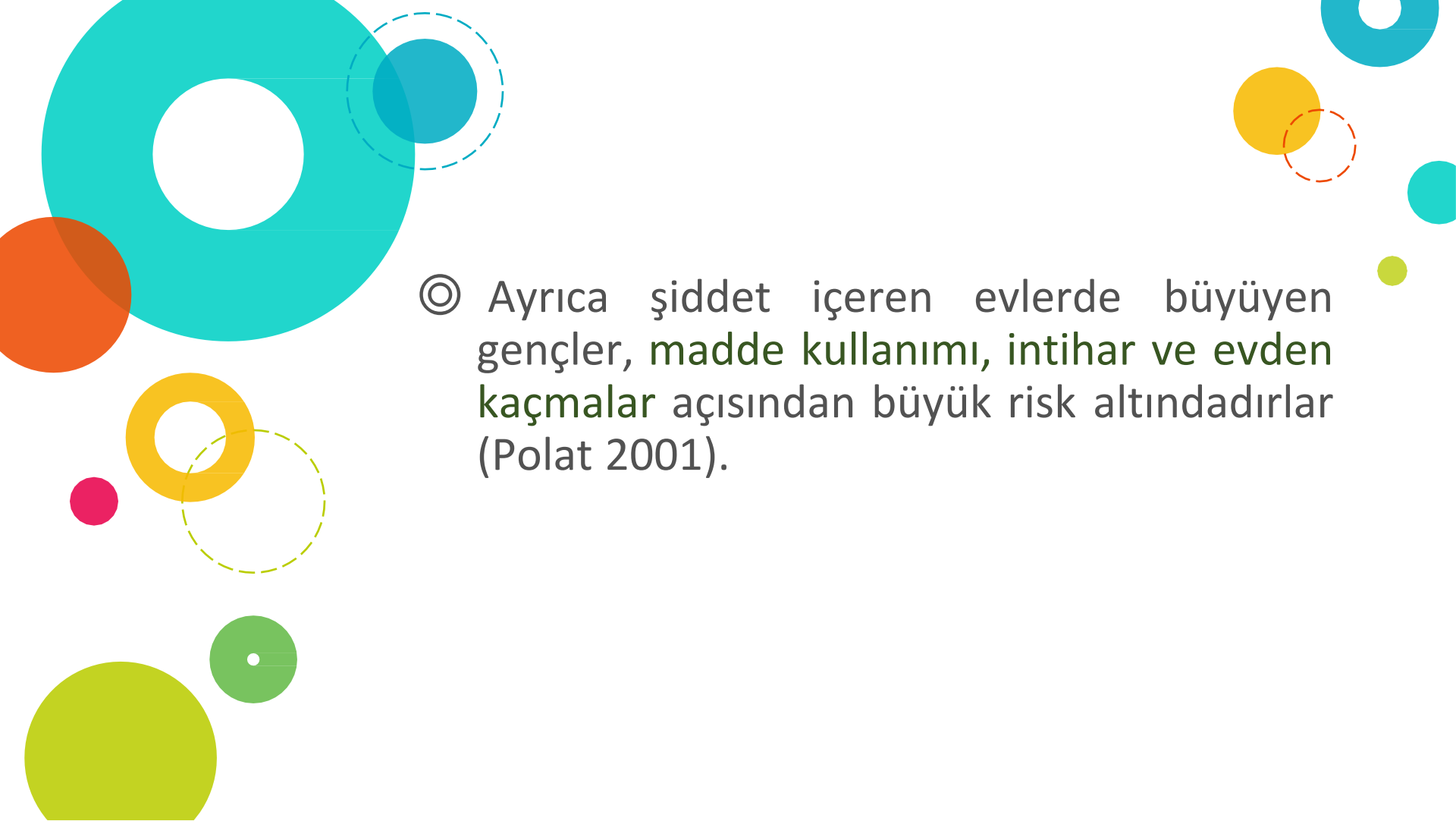
- © Şiddet gören ya da yaşayan çiftler, bunu çocuklarına hissettirmediklerini, onları koruduklarını söyleseler de şiddetin yaşandığı ailelerde, çocuklarda dahil her birey yaşanan şiddetten olumsuz etkilenmektedir.
- © Şiddet gören çocuklarda içine kapanma, korkular taşıma, iletişim sorunları yaşama, okul yaşamında başarısızlık, arkadaşlarının kendi ailesiyle ilgili sorular sormalarından çekindikleri için okula bile gitmek istememe gibi davranışlar kendini göstermektedir.

(Kardam ve Yüksel 2010)

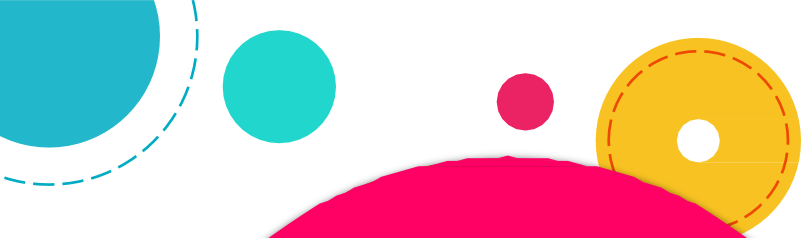

© Aile içindeki şiddetin çocuklar üzerindeki en büyük etkisi, çocukların ailede işlerin böyle yürüdüğüne inanmalarıdır. Bu çocukların geleceğin şiddet uygulayanları veya istismarcıları olma olasılıkları daha fazladır.

© Babasının annesine şiddet uyguladığına tanıklık eden erkek çocuk, kadınlara şiddet uygulamanın normal bir davranış biçimi olduğunu öğrenecektir.

A decorative graphic featuring various colored circles and rings. In the top left, there is a large cyan ring and a smaller blue circle with a dashed outline. Below them is an orange circle and a yellow ring. In the bottom left, there is a large green circle and a smaller green circle with a white dot. On the right side, there is a yellow circle with a dashed outline, a small cyan circle, and a small green circle.

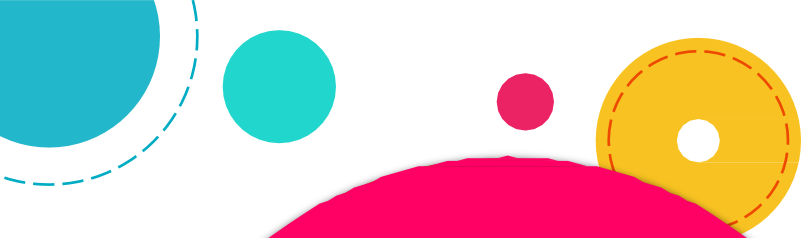
© Ayrıca Şiddet ieren evlerde b y yen genler, madde kullanımı, intihar ve evden kamalar aısından büyük risk altındadırlar (Polat 2001).

ŞİDDETE MARUZ KALAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

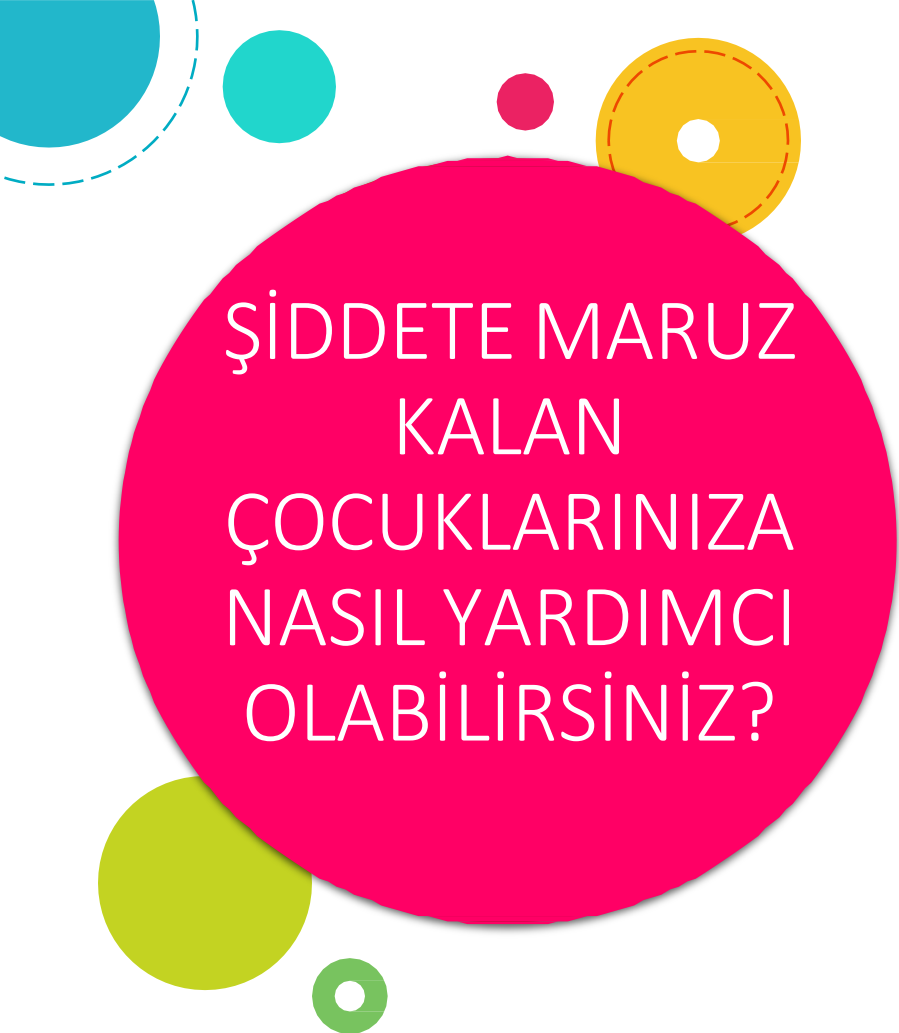
- © Çocuğunuzun kendisini ifade etmesine izin verin, onu etkin dinleyin.
- © Olaylarla birlikte duygular hakkında da konuşun.
- © Sınıfta, bahçede, parkta kısaca farklı ortamlarda kendini ifade etmesi için yüreklendirin.

ŞİDDETE MARUZ KALAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

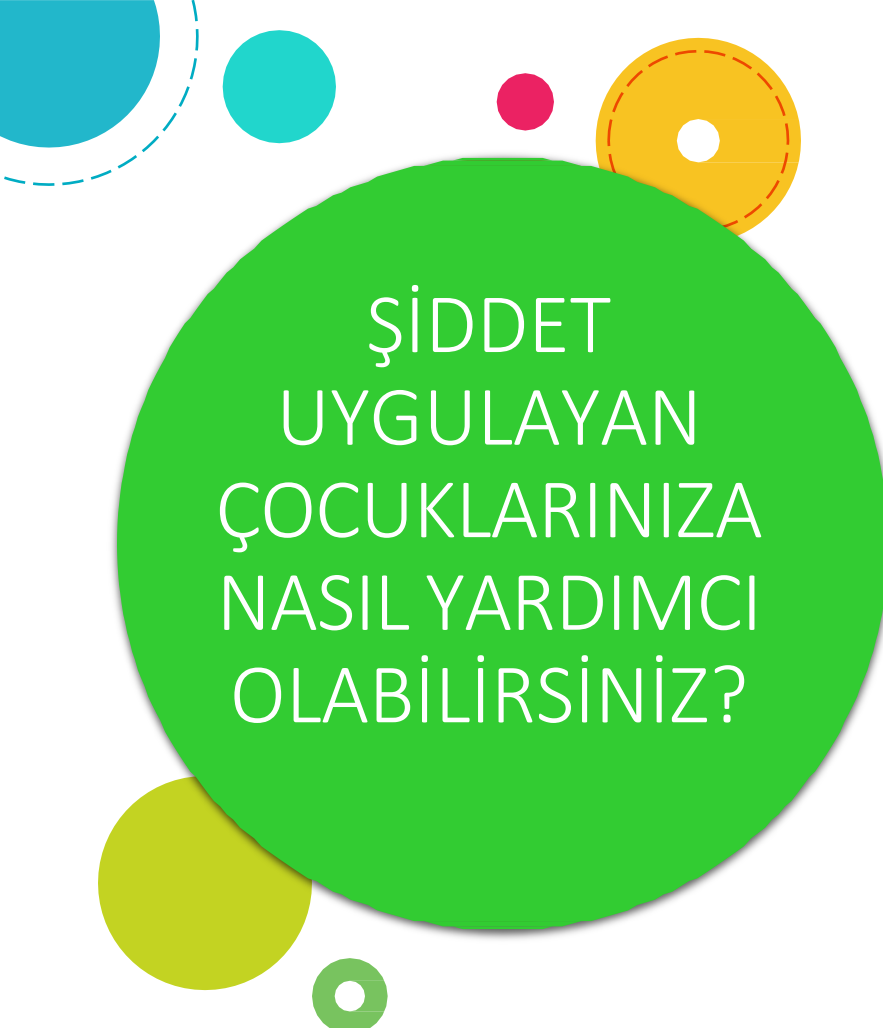

- © Çocuğunuza problem çözme becerileri kazandırma konusunda yardımcı olun. Bu konuda en önemli adım çocuklara sorumluluk vermek, kendi işlerini kendileri çözmesi konusunda destek olmaktır.

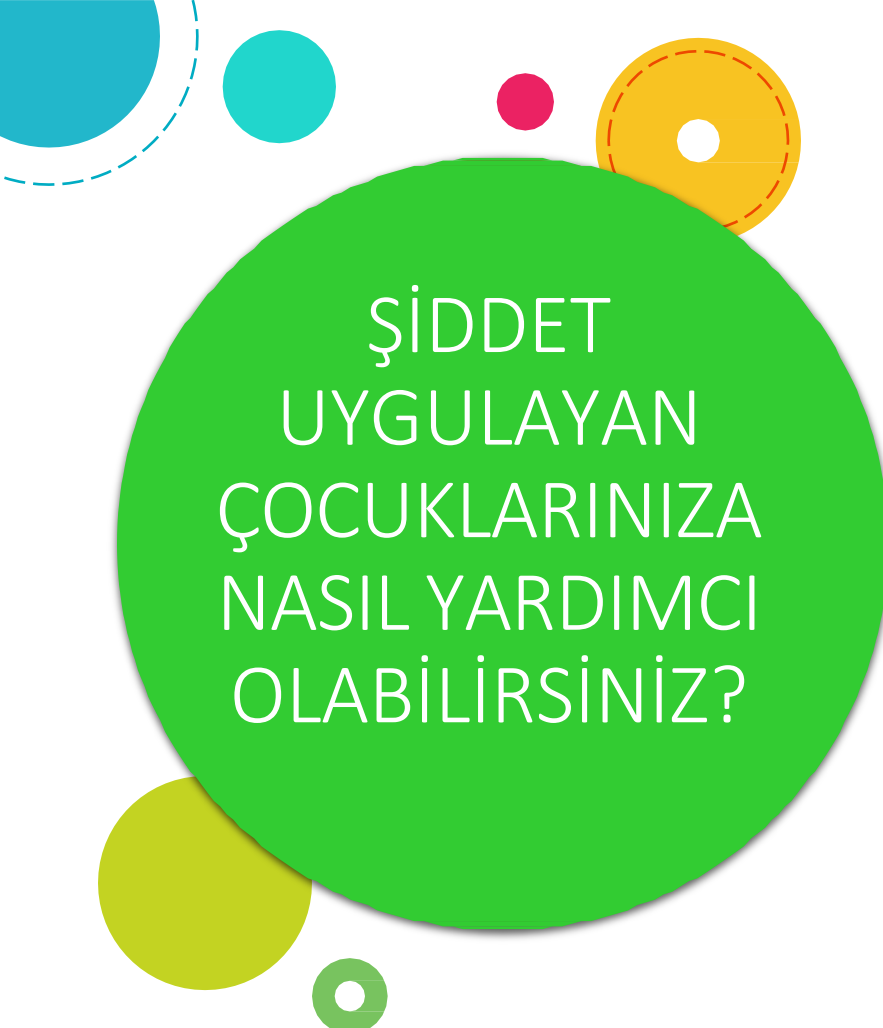
ŞİDDETE MARUZ KALAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

- © İhtiyacı olduğunda yardım isteyeceği kişileri öğretin.
- © Okulda sınıf öğretmeninden ve rehber öğretmen – psikolojik danışmandan destek alabileceğini mutlaka anlatın.
- © Anne - babanın telefon numaraları, polis, ambulans gibi yardım merkezlerinin telefon numaralarını öğretin veya defterlerine not alın.

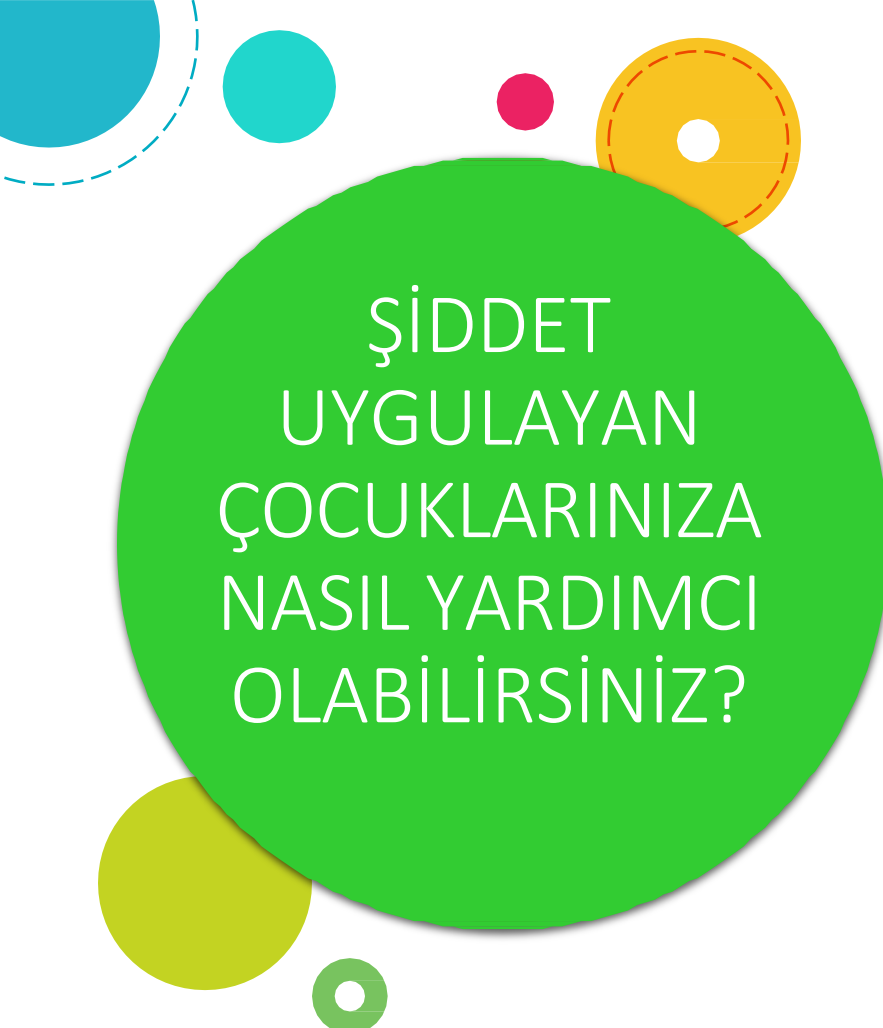
ŞİDDET UYGULAYAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

- © Evde kurallar koyarak bir düzen sağlanmalıdır. Kural koyarken çocuğun yaşına gelişimsel özelliklerine uygun kurallar koyulmalıdır.
- © Kurala evdeki herkes uymalıdır.
- © Kuralların uygulanması konusunda anne baba tutarlı ve kararlı olmalıdır. İkisi de aynı dili konuşmalıdır.

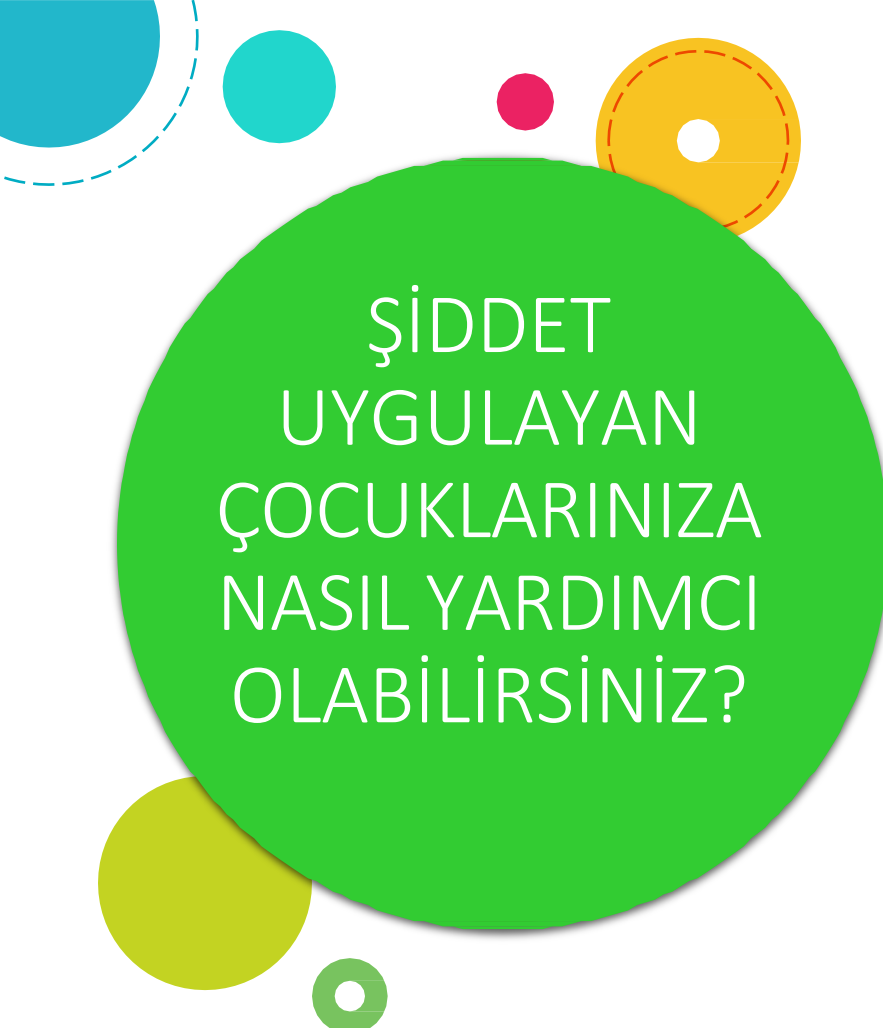
ŞİDDET UYGULAYAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

- © Çocuğun kendisini ifade edebilmesine izin verilmelidir. Buradaki amaç çocuğun yaşadıklarını anlatmasına yardımcı olmak ve önemsendiğini hissetmesini sağlamaktır.
- © Çocuğun davranışlarıyla beraber duyguları hakkında konuşması teşvik edilmelidir.
- © Öfkenin normal bir duygu olduğu, herkesin bu duyguyu yaşadığı, önemli olanın doğru baş etme yöntemlerini kullanmak olduğu vurgulanmalıdır.

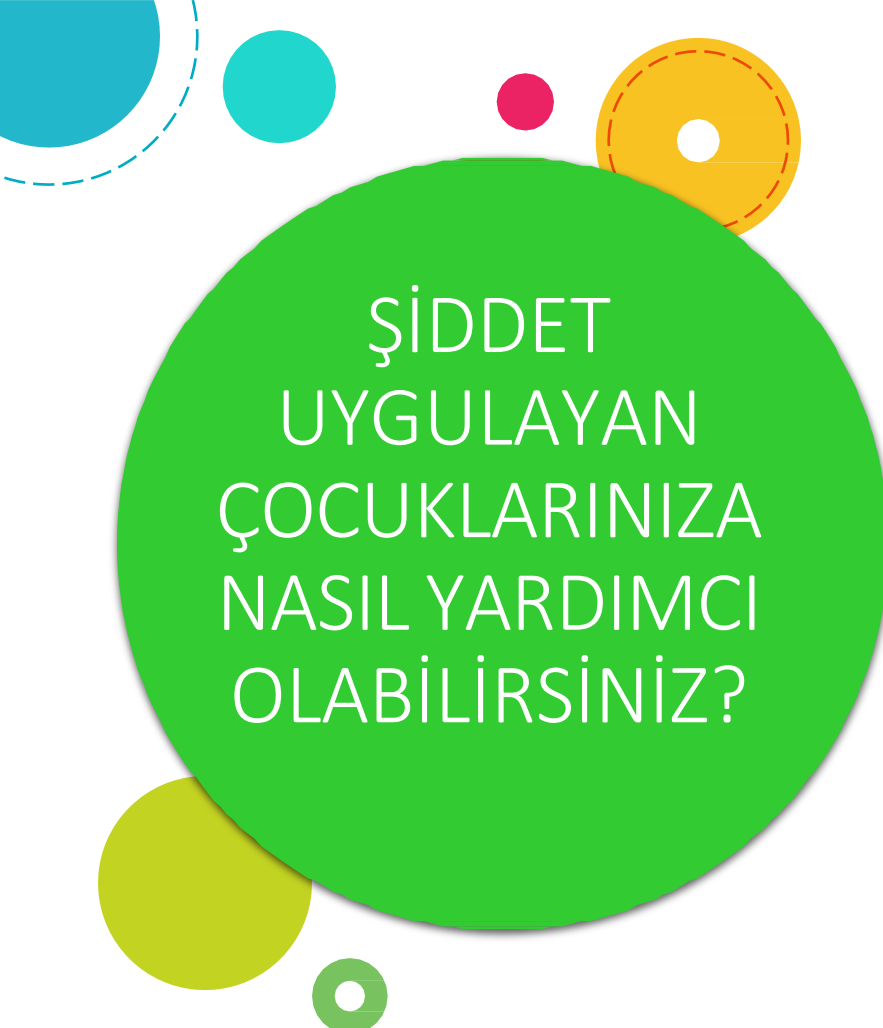
ŞİDDET UYGULAYAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

- © Çocuğun kendini ifade edebileceği ve geliştirebileceği sosyal, kültürel ya da sportif faaliyetlere yönlendirilmelidir.
- © Çocuğun gelişimsel dönemi gereği düşünmeden davranabileceği, kurallara uymak istemeyebileceği, hata yapabileceğinin normal olduğu kabul edilmelidir.

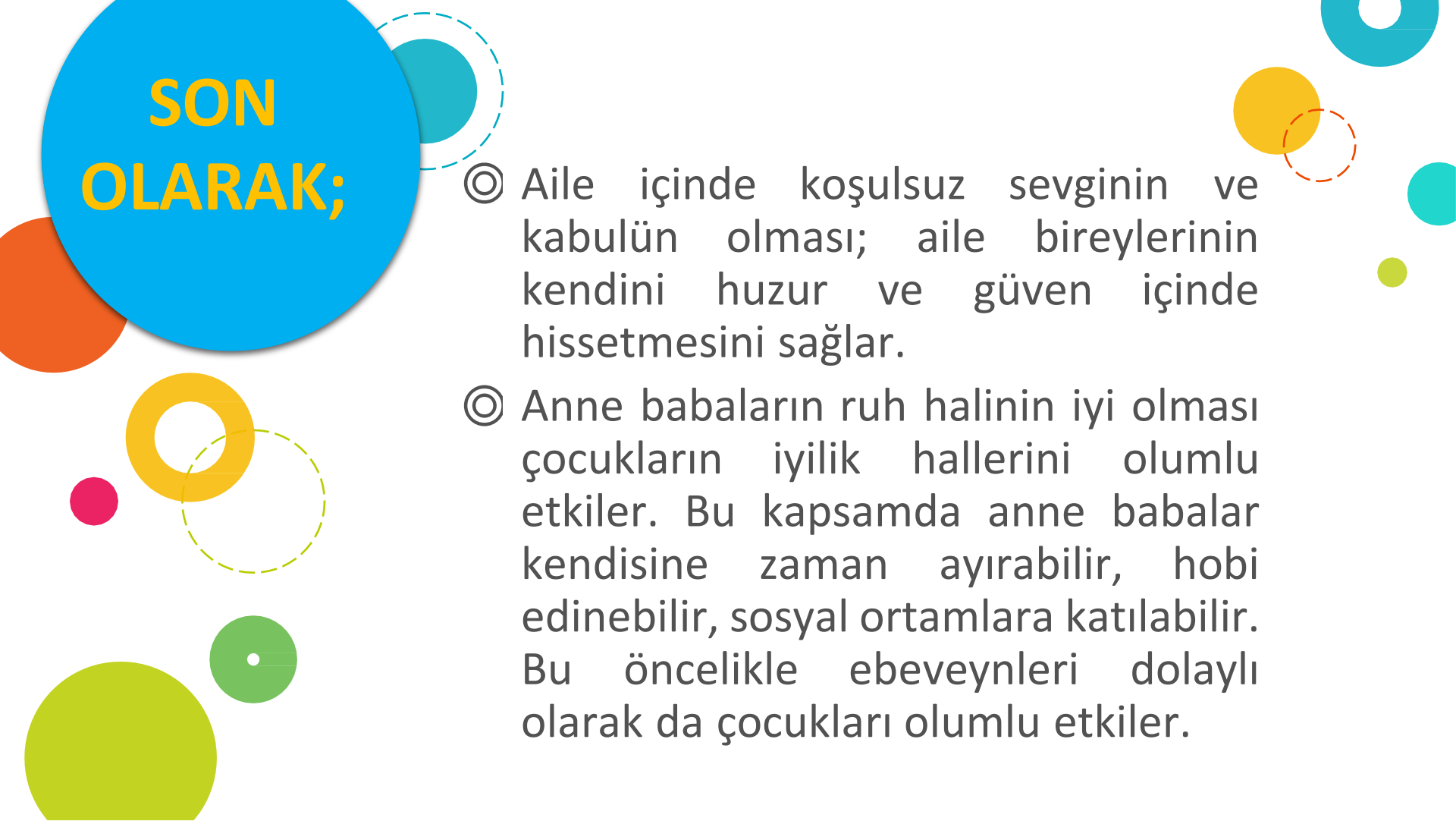
ŞİDDET UYGULAYAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

- © Çocuk yetiştirmede şiddete özendirici tutumlardan uzak durulmalıdır. Anne-babanın rol model olduğu unutulmamalıdır.
- © Anne baba problem çözmede şiddete başvurmazsa çocuk da problemlerini çözerken başkalarına zarar verici davranışları kullanmaz.

ŞİDDET UYGULAYAN ÇOCUKLARINIZA NASIL YARDIMCI OLABİLİRSİNİZ?

- © Çocuğun izlediği tv programları, bilgisayar oyunları çeşitli platformlardaki videolar takip edilerek şiddet içerikli olmamasına dikkat edilmelidir.
- © Bununla birlikte; anne babalar da izledikleri televizyon programları konusunda seçici davranmalıdır.

SON OLARAK;

- © Aile içinde koşulsuz sevginin ve kabulün olması; aile bireylerinin kendini huzur ve güven içinde hissetmesini sağlar.
- © Anne babaların ruh halinin iyi olması çocukların iyilik hallerini olumlu etkiler. Bu kapsamda anne babalar kendisine zaman ayırabilir, hobi edinebilir, sosyal ortamlara katılabilir. Bu öncelikle ebeveynleri dolaylı olarak da çocukları olumlu etkiler.

© **TEŞEKKÜRLER PROFİLO REHBERLİK
SERVİSİ**

